

**OD INSPIRACJI
DO KREACJI**

PROJEKT „MAGIA”

„OD INSPIRACJI DO KREACJI”

rok szkolny 2016/2017

Projekt edukacyjny „MAGIA ZIÓŁ I PRZYPRAW”

Placówki współpracujące:

- **Przedszkole nr 119 „Zielona Łąka” we Wrocławiu** (lider: Halina Studenny)
- **Przedszkole nr 51 we Wrocławiu** (liderzy: Agata Wefeszczuk, Mariola Wiśnicka)
- **Szkoła Podstawowa nr 17 we Wrocławiu** (liderzy: Laura Śnihur, Joanna Maniara)
- **Gimnazjum nr 21 we Wrocławiu** (osoba współpracująca: Elżbieta Raputa)

Cele:

- uwrażliwienie na piękno przyrody,
- poznanie klasyfikacji wybranych ziół i przypraw,
- poznanie znaczenia ziół i przypraw,
- wzbogacenie czynnego słownika o słownictwo związane z tematem,
- kształtowanie postaw proekologicznych,
- kształtowanie umiejętności samodzielnego wyszukiwania informacji i dzielenia się nimi z innymi,
- odzwierciedlenie spostrzeżeń w formie plastycznej,
- doskonalenie umiejętności formułowania pytań,
- poznanie lokalnych ekosystemów,
- rozwijanie twórczego myślenia, wyobraźni oraz kreatywności,
- kształtowanie umiejętności współpracy i współodpowiedzialności,
- nabywanie umiejętności wnioskowania oraz kształtowania myślenia przyczynowo-skutkowego.

Metody:

- oparte na słowie: pogadanka, rozmowa, praca z książką, piosenki, wieszki;
- oparte na obserwacji: pokaz, doświadczenie;
- oparte na praktycznej działalności dzieci: zajęcia praktyczne, prace w kąciку przyrody, prace plastyczne, zajęcia w terenie;
- aktywizujące: sytuacyjna, problemowa, drama, burza mózgów itp.

Projekt realizowany był od września 2016 do maja 2017r. Zaangażowane zostały następujące grupy dzieci:

- Przedszkole 119 we Wrocławiu - grupa 4-latków;
- Przedszkole 51 we Wrocławiu - grupa 6-latków;
- Szkoła Podstawowa nr 17 we Wrocławiu - grupa dzieci świetlicowych;
- Gimnazjum nr 21 we Wrocławiu – grupa uczniów z klas od I do III.

Projekt składał się z trzech etapów pracy: rozpoczęcia projektu, realizacji projektu, zakończenie projektu.

I etap - rozpoczęcie projektu

Wiąże się z wyborem tematu, formułowaniem listy pytań, zbieraniem i tworzeniem kolekcji - gromadzeniem wszystkiego, co związane z tematem, przygotowaniem sali (kącik projektu). Podczas tego etapu dzieci oglądały atlasy ziół, książki, fotografie przedstawiające różne gatunki ziół, dzieliły się spostrzeżeniami, wiadomościami z innymi dziećmi i wybrały tematy. Prowadzenie swobodnych rozmów z dziećmi nt. ziół rosnących w pobliżu placówek doprowadziło do przygotowania wstępnej siatki tematycznej, formułowania listy pytań i zapisania ich.

Przedszkolaki	Uczniowie szkoły podstawowej	Uczniowie gimnazjum
<ul style="list-style-type: none"> • zioła rosną na polach, • można je sadzić w ogrodzie, • hodujemy je w doniczkach na oknie, • zioła wyglądają jak zwykłe roślinki, • to takie kwiatki, • to nasionka, • to coś, co dodaje się do jedzonka, • wyglądają jak posypka, • babcie piją ziołowe herbaty, • przyprawy silnie pachną, • przyprawy mama wrzuca do garnka, • przyprawy są w piernikach. 	<ul style="list-style-type: none"> • zioła rosną w naszym otoczeniu, • przyprawy pochodzą z innych krajów, • służą do leczenia, • służą do przyprawiania potraw, • wykorzystywane są do ozdabiania świeczek i prac plastycznych, • służą do urozmaicenia dań, • mają mocny zapach, • mają aromat, • są w różnych kolorach, • mają różne rozmiary, • mają dużo liści, • stosowane są od dawna, • są teraz modne, • używa się je do deserów, • są bardzo orzeźwiające, • można je zemleć. 	<ul style="list-style-type: none"> • zioła służą do leczenia, • można zrobić z nich herbatę ziołową, • przyprawy i zioła poprawiają smak potraw, • można je wykorzystać do produkcji świeczek zapachowych, • służą do dekorowania potraw, • można je hodować w domu, na balkonie, w gródku, • można je suszyć, • to dodatek do napojów, • są aromatyczne, • niektóre pięknie pachną, • można je wykorzystać w kąpielach,

		<ul style="list-style-type: none"> • są zdrowe, • olejki ziołowe poprawiają wygląd skóry, włosów, • są stosowane jako leki.
--	--	--

II etap - realizacja projektu

To aktywność badawcza, na którą składają się zajęcia terenowe, spotkania z ekspertem, analiza źródeł, eksperymenty, zabawy plastyczno-techniczne, uzupełnianie siatki wiedzy i wszelka działalność dotycząca tematu w przedszkolu/szkole oraz w domu z rodzicami.

Zajęcia terenowe

- ♦ Wyjście P-119 do apteki. Dzieci poznały lekarstwa, preparaty oraz kosmetyki produkowane na bazie ziół.
- ♦ Wyjście P-119 do sklepu spożywczego. Zapoznanie się z gamą ziół używanych w kuchni. Przedszkolaki dokonały zakupu ziół do kącika projektu i dalszych działań w przedszkolu.
- ♦ Wyjście P-119 do Pizzerii. Samodzielne wykonywanie pizzy. Poznanie ziół i przypraw, które nadają tej potrawie tak charakterystyczny smak i aromat.
- ♦ Wycieczka P-51 do gospodarstwa agroturystycznego „Kruczyna”. Dzieci na własne oczy mogły zobaczyć, jak wygląda przydomowy ogródek ziołowy. Oglądały różne zioła i przyprawy. Następnie wspólnie z panią przewodniczką poszukiwały ziół dziko rosnących w okolicy.
- ♦ Wycieczka P-51 do Muzeum „Pana Tadeusza”. Dzieci uczestniczyły w zajęciach nawiązujących do bohaterki „Pana Tadeusza”- Zosi i jej ogródka – poznały bogaty świat roślin dzięki działaniom na ekspozycji muzealnej i w sali warsztatowej. Poznały nazwy roślin, również te staropolskie. Stworzyły własne zielniki. Zajęcia zaangażowały wiele zmysłów: wzrok, węch oraz dotyk.
- ♦ „Na tropie ziół”- wspólne wyjścia przedstawicieli wszystkich placówek. Poszukiwanie ziół na łąkach, w parku, w ogródkach działkowych w okolicach P-51. W trakcie spotkania dzieci obserwowały zioła z wykorzystaniem lupy, dotykały, wąchały, porównywały, opisywały wygląd, nazywały, fotografowały, zbierały zioła do kącika projektu i przedszkolnego zielnika.
- ♦ Wspólne z rodzicami poszukiwanie ziół w okolicach zamieszkania uczestników projektu.

Spotkania z ekspertami

Wspólnie ustalenie osób (specjalistów), z którymi warto byłoby spotkać się w celu poszerzania wiedzy.

- ♦ Spotkanie z farmaceutką - wysłuchanie pogadanki na temat wpływu ziół na zdrowie człowieka; przeprowadzenie wywiadu z ekspertem; zapoznanie się z niektórymi lekami ziołowymi; zakup olejków do kącika projektu.
- ♦ Spotkanie z paniami kucharkami z placówek przedszkolnych - zapoznanie się z przyprawami i ziołami używanymi w kuchni; wysłuchanie pogadanki na temat wpływu przypraw ziołowych na zdrowie człowieka; oglądanie, wąchanie i próbowanie niektóre przypraw.
- ♦ Spotkanie z przedstawicielem Muzeum „Pana Tadeusza” - uczestniczenie w zajęciach prowadzonych przez eksperta; oglądanie zgromadzonych eksponatów; dzielenie się spostrzeżeniami dotyczącymi tematu projektu; pogłębianie wiedzy; dokumentowanie zajęć poprzez fotografowanie.
- ♦ Spotkanie z pszczelarzem – poznanie miodów i ziołomiodów; poszerzenie wiedzy o dobrodziejstwie ziół; degustacja produktów pszczelarskich, w tym miodu lipowego.
- ♦ Spotkanie z seniorami – zgłębianie tajemnic dobroczynnych walorów ziół i przypraw; rozmowa o ich walorach smakowych, leczniczych, praktycznych i dekoracyjnych.

Działania w ramach projektu:

- ♦ Zorganizowanie kącików projektu i gromadzenie w nim ziołowych eksponatów przynoszonych z domu, zbieranych i kupowanych podczas wycieczek (przygotowanie materiałów pozwalających na podjęcie aktywności badawczej oraz, w przypadku dzieci, również zabawowej).
- ♦ Organizacja tzw. „Ziołowych parapetów” – stworzenie hodowli ziół na parapetach okiennych (samodzielne sianie lub sadzenie, oznakowanie roślin, pielęgnacja, wykorzystywanie roślin podczas zajęć, degustowanie ich).
- ♦ Założenie galerii nazw - zapisywanie nazw poznawanych ziół i ciekawostek na ich temat, wykonanie rysunku wybranego zioła, poszerzanie wiadomości.
- ♦ Suszenie ziół zebranych podczas zajęć terenowych w celu przygotowania zielnika i dalszych działań.
- ♦ Warsztaty kulinarne - przygotowanie potraw z wykorzystaniem ziół i przypraw (sałatka jarzynowa, sałatka owocowa, serek z ziołami, pesto z bazylii, masło ziołowe, racuszki z ziołami, oliwa ziołowa, wykonanie własnej przyprawy ziołowej).
- ♦ Degustacja herbat ziołowych oraz herbat korzennych (herbat z przyprawami korzennymi).
- ♦ Wykonanie woreczków zapachowych z lawendą.
- ♦ Oglądanie filmów edukacyjnych: „Wiem, co jem - zioła”, „Pascal po polsku - Kwiaty i zioła jadalne” - utrwalanie i poszerzanie wiadomości.
- ♦ Zajęcia plastyczne - wykonanie prac plastycznych o tematyce związanej z ziołami i przyprawami (w tym tworzenie obrazków z wykorzystaniem ziół i przypraw jako materiału plastycznego).
- ♦ Oglądanie albumów i różnych publikacji o ziołach i przyprawach.
- ♦ Organizacja przeglądu wierszyków o ziołach i przyprawach pt. „Niezłe ziółko!”

III etap - zakończenie projektu

Etap końcowy projektu uwzględniał następujące działania:

- Przygotowanie nowej siatki tematycznej - sprawdzenie czy rozwiązane zostały wszystkie problemy. Porównanie poziomu wiedzy początkowej i końcowej.
- Podsumowanie informacji o ziołach - oglądanie kącika projektu, dzielenie się spostrzeżeniami na temat znajdujących się tam przedmiotów, zdjęć, prac plastycznych, wykonanych eksponatów, przypomnienie zajęć terenowych i spotkań z ekspertami.
- Przygotowanie wspólnych zajęć edukacyjnych i pokazu multimedialnego podsumowującego projekt.
- Prezentacja zdjęć, prac plastycznych, zielnika, wykonanych własnoręcznie przypraw, eksponatów przed dziećmi z przedszkola, zaśpiewanie piosenki „Zioła”.
- Urządzenie przez dzieci wystawy - wykorzystanie i pokaz przedmiotów z kącika projektu (saszetki zapachowe, olej ziołowy, zielnik itd.), możliwość bezpośredniego oglądania, dotykania, wąchania i próbowania przez innych.

Wyniki i uzyskane efekty

Realizując projekt, uczestnicy usamodzielnili się w działaniu, myśleniu, pokonywaniu trudności (budowanie adekwatnej samooceny, wiary we własną skuteczność). Wszyscy bardzo chętnie brali udział we wszystkich działaniach realizowanych podczas projektu. Działania były wielokierunkowe i wielopoziomowe w związku z dużą rozpiętością wiekową uczestników projektu.

Podsumowaniem wspólnej pracy nad projektem „Magia ziół i przypraw” była prezentacja dorobku całej grupy podczas finału „Magia” w Gimnazjum nr 1 we Wrocławiu. Na dorobek ten składały się: prezentacja multimedialna, zielniki, prace plastyczne, pachnące ziołowe saszetki, „ziołowe medaliony” z masy solnej, ekspozycja wierszy o ziołach, prezentacja adaptacji scenicznej fragmentu „Pana Tadeusza” w wykonaniu dzieci przedszkolnych i gimnazjalnych oraz herbaty ziołowej do degustacji.